

Investeringsprogrammet för gång och cykling, ansökningsanvisning 2025

Inom investeringsprogrammet för gång och cykling beviljar Transport- och kommunikationsverket Traficom statsunderstöd till kommuner för förbättring av förhållandena för gång och cykling i gatunätet eller i områden på kommunens mark. Statsunderstödet, som beviljas från statens budgetmoment 31.10.31 Vissa understöd, är ett specialunderstöd.

Understöd till kommunerna inom ramen för investeringsprogrammet för gång och cykling har beviljats sedan 2018.

I investeringsprogrammets ansökningsomgång år 2025 beviljas kommuner statsunderstöd om cirka 1,8 - 3,0 miljoner euro.

1 Sökande

Den som ansöker om understödet ska vara en kommun eller stad.

Understöd kan också beviljas för projekt som är gemensamma för flera kommuner. Om flera kommuner deltar i projektet ska man i ansökan lägga fram en bekräftelse på att alla de sökande kommunerna förbinder sig till projektet.

2 Projekt som stöds med understödet

Enligt momentet 31.10.31 Vissa understöd i statens budget för 2025 får anslaget för främjande av gång och cykling användas bland annat för:

- utbetalning av statsunderstöd till kommuner för infrastrukturprojekt för främjande av gång och cykling samt
- andra projekt för främjande av förhållandena för gång och cykling

Inom investeringsprogrammet för gång och cykling beviljas understöd i första hand för projekt som syftar till att öka andelen resor där gång och cykling används som färd sätt genom att förbättra förhållandena och attraktiviteten för gång och cykling till vardags.

Med förbättring av förhållandena och attraktiviteten avses byggande av en högklassig infrastruktur för gång- och cykeltrafik som bättre än i nuläget betjänar olika användargrupperns behov. Kännetecknen för en högklassig infrastruktur för gång är bland annat tillgänglighet, säkerhet, trivsamt och användbarhet året om. Utöver ovanstående består en högklassig infrastruktur för cykeltrafik av ett heltäckande och sömlöst nätverk med säkra, tilltalande och smidiga strukturer och lösningar. Gällande cykelparkering är placeringen av parkeringen, tillräcklig rymlighet, ställningarnas användbarhet och beaktande av behovet för långtidsparkering (t.ex. tak över parkeringen eller annat skyddat, möjligtvis övervakat utrymme) väsentliga faktorer som påverkar objektets kvalitet. Som cykelställ bör väljas sådana modeller, i vilka cykeln kan låsas fast i cykelramen. En högklassig infrastruktur svarar på behoven för olika användargrupper och är till mått och modeller anpassad för olika slags cyklar, såsom varu- och elcyklar samt övriga specialcyklar eller cykel- och släpvagnskombinationer.

Understöd beviljas för byggande och förbättring av infrastruktur såsom leder och tillhörande utrustning, cykelparkering osv. samt för planering av infrastruktur som

byggs inom projektet. Understöd beviljas dock inte för projekt som endast omfattar planering.

Understödet ska riktas till utveckling eller förbättring av kommunens infrastruktur och den infrastruktur som är föremål för understödet ska efter färdigställandet förbli i kommunens ägo. Projektobjektet ska ligga i gatanätet eller på någon annan mark som kommunen äger eller förvaltar (till exempel torgområden och tomter) antingen i projektansökningsskedet eller så ska objektet omvandlas till gata eller övergå i kommunens besittning före projektet slutförs. Understöd beviljas inte för exempelvis objekt eller projekt i anslutning till landsvägar, där någon annan aktör än kommunen ansvarar för planeringen och byggandet av projektet samt för underhållet av leden eller parkeringsplatsen när projektet är slutfört. En skriftlig redogörelse ska läggas fram om besittningsförhållandena på området och kommande ändringar i dem redan i ansökningsskedet.

Understöd beviljas inte på nytt till ett projekt för vilket statsunderstöd inom investeringsprogrammet för gång och cykling redan har betalats.

Infrastrukturens kvalitet i projekt inom investeringsprogrammet

I projekt inom investeringsprogrammet ska man följa gällande planeringsanvisningar. Av infrastruktur för gång förutsätts åtminstone en kvalitet i enlighet med anvisningen *Jalankulun suunnittelu* ([Trafikledsverket 34/2022](#)). Av infrastruktur för cykeltrafik krävs iakttagande av anvisningen *Pyöräliikenteen suunnittelu* ([Trafikledsverkets anvisningar 18/2020](#)) och de preciseringar som beskrivs på sidorna 9-10 i stödmaterialet för sökande ([Stödmaterial för sökande](#)). I projekt för vägledning av fotgängare och vägvisningsprojekt för cykeltrafiken förutsätts att anvisningen *Pyöräliikenteen viitoituksen suunnittelu* ([Trafikledsverkets anvisningar 16/2020](#)) följs. **Om man av motiverade skäl måste avvika från ovan nämnda anvisningar i projektet, ska orsaken till varje avvikelse beskrivas tydligt i ansökan (punkt 4).**

Infrastruktur som utvecklas i projekt inom investeringsprogrammet ska vara användbar året om, vilket innebär att underhåll året om förutsätts av projektobjekten.

3 Projektens tyngdpunkter

Projektansökningar önskas särskilt för projekt där man

- utvecklar rutter för gång och/eller cykeltrafik (i synnerhet kvalitetskorridorer, huvudleder samt förbindelser i centrumområden eller andra centrala områden för gångtrafik) antingen genom att bygga nya eller förbättra befintliga förbindelser
- utvecklar cykelparkering genom att bygga parkeringsplatser och/eller förbättra förhållandena för parkering (bl.a. säkerhet, användbarhet och tillgänglighet)
 - vid centrala knutpunkter för kollektivtrafiken och vid anslutningshållplatser
 - vid platser som är betydande för det dagliga resandet (t.ex. i anslutning till skolor, daghem, idrottsplatser, bibliotek, torgområden eller andra viktiga offentliga eller allmänna platser)

- utvecklar vägledningen/skyltningen för gång- och cykeltrafiken.

Projektansökningar kan lämnas in även för projekt där förhållandena för gång och/eller cykeltrafik förbättras genom andra slags infrastrukturlösningar.

4 Understöd som beviljas

Statsunderstöd kan beviljas för högst 350 000 euro per projekt, dock inte mer än 50 procent av de godtagbara bygg- och planeringskostnaderna för projektet. Endast kostnader för byggande av infrastruktur för gång- och cykeltrafiken kan räknas som godtagbara kostnader. Därför kan inte kostnader för förnyande av infrastruktur för andra transportsätt eller ett mer omfattande förnyande av kommunalteknik som inte hänför sig till strukturerna inom infrastrukturen för gång- och cykeltrafiken räknas som godtagbara kostnader för statsunderstödet. Om man inom samma projekt genomför åtgärder på ett mer övergripande plan än enbart infrastrukturen för gång- och/eller cykeltrafiken (t.ex. för hela gatuområdet/trafikmiljön) ska kostnaderna för byggande av infrastruktur för gång- och/eller cykeltrafiken presenteras tydligt separerade från projektets övriga kostnadsandelar. Understödet är behovsprövat och det understödsbelopp som beviljas kan vara mindre än det som söks.

Högst det belopp som anges i beslutet om understöd betalas ut och endast för det ändamål och den projekthelhet som statsunderstödet beviljats för enligt beslutet. Om de slutliga kostnaderna för projektet blir större än vad som beräknats i projektansökan, blir statsunderstödet inte större än det eurobelopp som anges i understödsbeslutet. Om de förverkligade kostnaderna för projektet blir mindre än vad som beräknats i ansökan, kan statsunderstödet uppgå till högst 50 procent av projektets godkända kostnader.

Kommunen eller staden ska vara byggherre och finansiär för projektet. Utöver kommunen får även andra finansiärer delta i projektet, men statsunderstöd beviljas endast för kommunens finansieringsandel och understödet kan endast avse infrastruktur som förblir i kommunens ägo. Övriga finansiärer för projektet och deras finansieringsandelar ska specificeras i ansökan. Statens totala finansiering får inte överskrida 50 procent av projektets kostnader.

Projektkostnaderna ska anges som moms fria kostnader i ansökan, förutom i de fall där mervärdesskatten blir en slutgiltig kostnad för den sökande.

5 Tidsspänn för projektet och de godkända kostnaderna

Ansökningar kan lämnas in för projekt som genomförs åren 2025–2027 så att **projektet i sin helhet är slutfört och nödvändiga projektrapporterings- och betalningsuppgifter med bilagor har lämnats till Traficom senast den 31 augusti 2027.** I ansökan ska man beskriva beredskapen för att genomföra projektet och projektets tidtabell.

Projektkostnader kan ha uppstått redan före beslutet om statsunderstöd. Dessa kostnader kan godkännas som berättigande till statsunderstöd under förutsättning att de har uppstått efter ansökningstidens slut den 4 april 2025.

Understödet betalas ut retroaktivt efter att projektet slutförts utifrån de förverkligade kostnaderna, då en godkänd redogörelse över genomförandet av projektet och dess kostnader har lämnats in. Man ska ansöka om utbetalning av understödet när projektet är slutfört, dock senast den 31 augusti 2027.

6 Ansökan om understödet

Understödet söks med Traficoms ansökningsblankett. Om samma kommun ansöker om understöd för flera projekt ska en separat ansökan jämte bilagor lämnas in för varje projekt. När ansökningsblanketten fylls i kan materialet [Stödmaterial för sökande](#) användas. I materialet ovan beskrivs närmare vad som ska fyllas i på blanketten. I ansökan ska ingå:

- Uppgifter om sökanden
- Basuppgifter om projektet
- Beskrivning av projektobjektet och det omgivande området
- Innehållet i och grunderna för projektet
- Nuvarande trafikmängder vid projektobjektet och dess beräknade inverkan på trafikmängderna
- Projektets strategiska koppling till kommunens arbete för att främja gång och cykling
- Projektets tidtabell och parter
- Projektets kostnader och finansiärer
- Underskrifter

Tillsammans med ansökningsblanketten ska dessutom bilagor som påverkar bedömningen och övriga obligatoriska bilagor lämnas in.

Av ansökan ska framgå att den sökande kommunen har gjort en reservation för projektet i sin budget eller på annat sätt påvisar att den förbinder sig till genomförandet av projektet och till de kostnader som det ger upphov till.

Ansökningarna ska lämnas in senast den 4 april 2025 kl. 16.15. Ansökan ska skickas in per e-post till adresserna kirjaamo@traficom.fi och kapy.valtionavustus@traficom.fi. Ansökan ska lämnas in per e-post. Ansökningsblanketten undertecknas och lämnas in som PDF-dokument och redigerbart Word-dokument samt andra pdf-bilagorna i ett separat zip-paket. Ansökningsblanketten kan vara elektroniskt undertecknad.

E-postmeddelandet ska ha rubriken "Investeringsprogrammet för gång och cykling 2025, [sökande aktör], [projektets namn]".

7 Bedömning av ansökningar samt understödsbeslut

Statsunderstödet som beviljas inom investeringsprogrammet för gång och cykling är behovsprövat. Traficom fattar beslut om de projekt som erhåller statsunderstöd på basis av ansökningarnas innehåll och antal inom ramarna för anslaget. **Endast projekt som både slutförs och kan rapporteras till Traficom före den 31 augusti 2027 kan utses till projekt som får understöd.**

Närmare bedömningskriterier för projektansökningarna:

- Projektets inverkan på förhållandena för gång och cykling (kvalitets- och servicenivåfaktorer, i förhållande till antalet användare av objektet i målsituationen)

- Projektets lokala betydelse (med tanke på den ansökande kommunens förhållanden för gång och cykeltrafik)
- Koppling till kommunens och/eller regionens mål för främjande av gång och cykling samt utvecklingsplan för målet för nätverket av cykelleder eller dylikt
- Projektets kostnader i förhållande till effekterna och åtgärderna

Man strävar efter att välja ut olika typer av projekt från olika delar av Finland.

Understöd beviljas till sökande som har visat att de förbundit sig till främjande av gång- och cykeltrafik. Som bevis på detta fungerar kommunens (eller flera kommuners gemensamma) strategi, program eller motsvarande plan för främjande av gång och/eller cykling, som har godkänts i den sökande kommunen på politisk nivå, exempelvis i kommunstyrelsen eller -fullmäktige.

Understödsbeslut

Understödsbeslutet skickas per e-post till den kontaktperson för projektet som nämns i ansökan. Målet är att fatta besluten i slutet av juni 2025.

Om projektet som får understöd inkluderar strukturer som går över eller under trafikleder eller andra hinder, eller om genomförandet av projektet kan orsaka strukturella skador på det objekt som byggs eller i dess omedelbara närhet, ska understödstagaren låta granska byggplanerna enligt anvisningen [Taitorakenteiden rakennussuunnitelmien tarkastusohje](#) (Trafikverket, 30/2014).

Som granskare ska man välja en person som har tillräcklig kompetens för att granska byggnadsplaner för den aktuella typen av objekt. Understödsstagaren ansvarar för att låta utföra kvalitetsauditeringar och för kostnaderna för detta, men dessa kostnader kan inkluderas i projektkostnaderna.

Byggnadsplanerna eller dylika genomförandeplaner för projektet ska skickas till Traficom innan byggandet inleds.

Därtill kommer Traficom att be de kommuner som beviljats statsunderstöd om uppföljningsinformation om projektets effekter (uppgifter om trafikmängder) under tre år efter att statsunderstödet har betalats ut.

8 Rapportering och utbetalning av understöd

Statsunderstödet betalas ut utifrån förverkligade kostnader efter att en godkänd utredning lagts fram gällande det genomförda projektet och dess kostnader. Utredningen görs utifrån uppgifter som meddelats på en separat rapporteringsblankett och i dess bilagor. Anvisningar för de utredningar och rapporter som krävs ges i anvisningarna för rapportering och ansökning om utbetalning för statsunderstödsprojekt inom investeringsprogrammet, vilka publiceras efter att understödsbesluten fattats.

Man kan ansöka om utbetalning av understödet när projektet slutförts, dock senast den 31 augusti 2027.

På statsunderstöd som beviljas inom investeringsprogrammet för gång och cykling tillämpas statsunderstödslagen. Lagen innehåller bestämmelser bland annat om situationer där statsunderstöd behöver återkrävas samt om ändringssökande gällande understöd och återkrav.

Dnr TRAFICOM/10230/05.03.162.02/2025

17.1.2025

9 Mer information

Frågor och annan kommunikation angående ansökan om statsunderstöd ska skickas till kapy.valtionavustus@traficom.fi med rubriken "Investeringsprogrammet för gång och cykling 2025".

10 Bilagor

[Ansökningsblankett \(word\)](#)

[Stödmaterial för sökanden \(PDF\)](#)